

ПРОЛОГ

Аджар, щатът Уттар прагеш, Индия

Септември 1955 г.

Тя стъпва леко по твърдата земя, загрубелите ѝ пети не усещат дребните камъчета и буците пръст по брега на реката. На главата си балансира *матуки*^{*}, глинена кана, която ползва ежедневно, за да носи вода от кладенеца. Днес вместо вода момичето носи всичко, което притежава: втора фуста и блуза, сватбеното сари на майка си; „Историите на Кришна“, които баща ѝ ѝ беше чел – страниците бяха съвсем изтънели от разлистването в продължение на години, и писмото, което бе пристигнало от Джайпур по-рано тази сутрин.

Когато чува гласовете на жените от селото в далечината, момичето се поколебава. Сплетниците си говорят, разказват истории, смеят се, докато перат сарита, жилетки, фусты и *дохти*. Ала тя знае, че когато я забележат, гласовете им ще секнат и жените ще започнат да я зяпат или ще се изплюят на земята, призовавайки бог да ги предпази от Момичето с лошия късмет. Тя си припомня писмото, скрито на безопасно място в каната на главата ѝ. *Нека*, мисли си. *Този път ще е за последно.*

* Глинена съдинка. – Б.а.

Предния ден жените изнесоха цяла тирада пред старейшината в селото: *защо Момичето с лошия късмет все още живее в колибата на учителя, след като мястото ни трябва за заместника му?* Уплашено, че ако издаде и звук, ще нахлуят в къщата и ще го изгърпат за косата, момичето бе останало напълно неподвижно между четирите измазани с кал стени. Вече нямаше кой да я защити. Миналата седмица тялото на майка ѝ бе изгорено заедно с костите на мъртви животни – погребалната клада на бедните. Баща ѝ, предходният учител, ги беше напуснал преди половин година, а малко след това се бе удавил в плиткото покрай реката – толкова пиян, че навярно дори не бе усетил жилото на смъртта.

Всеки ден през изминалата седмица момичето беше чакало в покрайнините на селото пощальона, който от време на време идваше с колелото си от съседното село. Тази сутрин, веднага щом го забеляза, се изстреля от скривалището си и го стресна с въпроса дали има някакви писма за семейството ѝ. Той се намръщи и задъвка буза, влажните му очи я огледаха скептично през дебелия стъкла на очилата му. Момичето виждаше, че я съжалява, но и че е подразнен – искаше нещо, което само старейшината можеше да получи. Тя обаче не го изпускаше от поглед. Когато най-после ѝ подаде дебелия плик с цвят на лучена обелка, адресиран до родителите ѝ, го стори припряно, избягвайки погледа ѝ, и отпраща с колелото си колкото се може по-бързо.

Сега, изправена, с изпънати рамене, тя върви край жените на брега на реката. Те я гледат вътречено. Усеца, че сърцето препуска в гърдите ѝ, но преминава, изпъната като тръстика, с матуки на

главата си, сякаш отива към кладенеца на фермерите на три километра от селото – единственият, който имаше право да ползва.

Сплетниците вече не шепнат, а подвикват една на друга: *Ето го Момичето с лошия късмет! В годината, в която се роди, скакалците изядоха пшеницата ни! По-голямата ѝ сестра остави съпруга си и повече не ѝ видяхме очите! Безсрамница! Същата година майка ѝ ослепя! А баща ѝ се пропи! Позор! Дори цветът на кожата ѝ е подозрителен. Само ангрези-вали* имат сини очи. Дали въобще е една от нас? Тук, в това село ли ѝ е мястото?*

Момичето често се беше чудило каква е тази по-голяма сестра, за която говореха. Онази, чието лице виждаше само като сянка в сънищата си, чието съществуване родителите ѝ така и не бяха признали. Сплетниците казват, че е напуснала селото преди тринайсет години. Защо? Къде е отишла? Как е избягала от място, където сплетниците следят всяко твое движение? Дали е тръгнала посредноц, докато кравите и козите са спели? Казват, че е откраднала пари, но никой в селото няма пари. Как се е изхранвала? Някои твърдят, че се е преоблякла като мъж, за да не я спрат на пътя. Други – че е избягала с момче от цирка и сега живееела като танцьорка в Квартала на удоволствията в Агра, на километри оттук.

Преди три дни Мунчи, старецът с изсъхналия крак – единственият ѝ приятел – я беше предупредил, че ако не освободи колибата, старейшината ще поиска тя да се омъжи за вдовстващ фермер или ще я принуди да напусне селото.

* Имат се предвид англичаните. – Б.пр.

„Тук вече нищо не ти остана“, беше казал Мунчи джи*.

Ала как можеше да си тръгне? Беше тринайсетгодишна, сираче, и нямаше нито семейство, нито пари.

Мунчи джи беше казал „Кураж, бети“**. Беше я насочил къде да открие зет си – съпруга, когото голямата ѝ сестра беше изоставила преди толкова години и който живееше в близко село. Може би той можеше да ѝ помогне да открие сестра си.

„Не може ли да остана с теб?“, беше попитало момичето.

„Не е уместно“, бе отвърнал меко старецът.

Той изкарваше прехраната си, като рисуваше образи на изсъхнали листа от свещен фикус. Беше ѝ подарил една от картините си, за да я успокои, и Радха едва не я бе захвърлила по него. После обаче бе видяла, че Мунчи бе изобразил бог Кришна, който храни с манго съпругата си, съменничката ѝ Радха. Беше най-красивият подарък, който някога беше получавала.

Радха забавя крачка, когато приближава овършаната земя на селото. Четири бика, впрегнати в яреми, обикалят в кръг около голям, плосък камък – стриват пшеница. Прем, който се грижи за биковете, седи с гръб, опрян на колибата, и спи. Тя бързо преминава край него и по тясната пътечка, която води към храма на Ганеш джи. Гробницата има тесен отвор, а вътре е разположена статуя на бог Ганеш. В краката на бога със слонска глава са подредени дарове: млад кокосов орех, невен, малко гърненце с

* Частица, изразяваща уважение. – Б.а.

** Дъще. – Б.а.

гхи, резени манго. Пръчица сандалово дърво изпуска вяло кълбета дим.

Момичето полага рисунката на Мунчи джи, на която е изобразил Кришна, пред Ганеш джи, *Онзи, който премахва всички препятствия*, и му се моли да премахне от нея проклятието на Момичето с лошия късмет.

Докаато стигне до селото на зет си на 16 километра на запад, вече е късен следобед и слънцето се приближава до хоризонта. Под памучната ѝ блуза е избила пот. Стъпалата и глезените ѝ са прашни, устата ѝ е пресъхнала.

Внимава, докаато влиза в селото. Клечи в храсти и се крие зад дървета. Знае, че само момиче няма да бъде посрещнато милостиво. Търси мъж, който изглежда така, както го беше описал Мунчи джи.

Вижда го. Там е. Клекнал под бенгалския фикус, точно срещу нея. Зет ѝ.

Има гъста, мазна, черна като катран коса. Дълъг неравен белег се вие от долната устна към брадичката му. Не е млад, но не е и възрастен. Намачканата му риза е изцапана с къри, а дхотито му – с прах.

Тогава забелязва, че пред мъжа, в мръсотията, клечи жена. Подпряла е лакът с една ръка – предмишницата ѝ виси под неестествен ъгъл. Главата ѝ е изцяло покрита с *паллу**, говори на мъжа шепнешком. Радха гледа, чудејки се дали зет ѝ не се е оженил повторно.

Вдига малко камъче и го хвърля към него. Не го уцелва. Втория път го удря в бедрото, но той само махва с ръка, като че гони муха. Слуша внимателно

* Украшеният край на сарито, който се носи праметнат през рамо. – Б.а.

жената. Радха хвърля още камъчета и успява да го уцели няколко пъти. Най-сетне той вдига глава и се оглежда.

Радха пристъпва извън сянката, така че да я види.

Очите му се ококорват, сякаш е зърнал призрак.

– Лакшми?